

23.4.2019

Suomen Metsästäjäliitto - Finlands Jägarförbund r.y.
Kinturinkuja 4, PL 91
11101 Riihimäki

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo@mmm.fi

Lausuntopyyntö 5.3.2019 (Dnro 312/13/2019)

LAUSUNTO MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUKSESTA HAAHKAN METSÄSTYKSEN RAJOITTAMISESTA

Suomen Metsästäjäliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa esityksen kohteena olevasta asetusluonnoksesta seuraavaa:

Yleistä:

Asetusesityksessä maa- ja metsätalousministeriö antaisi metsästyslain 38§:n nojalla asetuksen, jonka perusteella rajoitettaisiin haahkan metsästystä siten, että vain koirashaahkan metsästys olisi sallittu karttaliitteeseen rajatulla alueella kesäkuun kahtena ensimmäisenä viikkona. Haahkan syysmetsästys olisi siten asetuksen myötä kielletty, mikä on asetusesityksen merkittävin muutos aikaisempaan.

Asetusesityksen taustamuistion mukaan Suomen haahkakanta taantuu voimakkaasti. Pääsyyinä pidetään haahkanaaraisiin ja poikasiin kohdistuvaa merikotkan ja pienpetojen aiheuttamaa predaatiota, joka on samalla johtanut haahkakannan sukupuolijakauman voimakkaaseen vinoutumiseen koirasvoit-toiseksi.

Haahkan kokonaiskanta Itämerellä on kuitenkin edelleen melko suuri, joten koiraiden rajoitetun metsästykseen voidaan katsoa olevan mahdollista ilman haittaa kannan kehitykselle.

Metsästäjäliitto yhtyy taustamuistion toteamukseen, jonka mukaan haahkakannan elpymisen turvaamiseksi on luotava edellytykset tehokkaalle pienpetojen pyynnille saaristoalueilla. Liitto näkeekin huolestuttavana kehityksenä, että Suomenlahden suunniteluilla, laajoilla suojelualueilla ei pienpetopyyntiä ole huomioitu riittäväällä tavalla. Suomen saariston monimuotoisuus kärsii erityisesti

23.4.2019

vieraspetojen eli minkin ja supikoiran aiheuttamasta saalistuksesta. Erityisesti maassa pesivien lintujen, kuten haahkan kannat ovat kärsineet huomattavasti näiden vieraspetojen saalistuksesta. Monien Suomenlahden saarien lintuyhdyskunnat ovat jo autoituneet vieraspetojen takia. Mikäli näitä luontomme kuulumattomia petoja ei aktiivisesti ja jatkuvasti poisteta, tulevat vahingot laajenemaan entisestään.

Metsästäjäliiton näkemyksen mukaan minkin ja supikoiran pyynti tulisi olla lähtökohtaisesti sallittu suoraan asetuksessa kaikilla perustettavilla suojelualueilla, sillä erillisen poikkeusluvan hakeminen lisää turhaa byrokratiaa ja voi tarpeettomasti vähentää metsästäjien pyyntimotivaatiota lajeja kohtaan. Myöskään vieraspetojen pyyntiaikoja ei suojelualueilla tule tarpeettomasti rajoittaa. Kuten asetuksen taustamuistiossa todetaan, metsästäjien pyyntimotivaatioon vaikuttaa positiivisesti, jos haahkan metsästys on ainakin osittain mahdollista. Tämä vastaa myös Metsästäjäliiton näkemystä metsästäjien motivoitumisesta luonnonhoitotöihin. Haahkan metsästys on osa perinteistä saariston kulttuuria ja tarjoaa metsästysmahdollisuuksia myös maattomille metsästäjille.

Nykytila:

Suomen osuus Itämerellä ammutuista haahkoista on pieni. Itämerellä ammutaan noin 65 000 haahkaa vuodessa, joista Suomessa esimerkiksi vuonna 2016 1700. Näistä Suomessa ammutuista haahkoista 88% oli kesäpyynnin yhteydessä ammuttuja koiraita. Seuraavana vuonna saaliin sukupuolijakauman prosenttilukema koiraiden osalta oli peräti 98%.

Voidaan siis perustellusti todeta, että haahkan osalta metsästyssaalis Suomessa on pieni ja se kohdentuu erittäin voimakkaasti koirashaahkoihin, mikä on tarkoituksenmukaista. Itämeren haahkakanta on voimakkaan koirasvoittoinen (70%-30%) ja esimerkiksi Itämeren suojelukomissio (Helsinki Commission, HELCOM) on suositellut raportissaan metsästyksen kohdistamista juuri koirasiin.

Vaikka lintudirektiivin 7 artiklassa säädetään, että lintujen metsästys ei ole sallittu pesimisaikana eikä eri lisääntymis- ja poikasten kasvatusvaiheessa, Metsästäjäliitto näkee perusteltuna Suomen tulkinnan siitä, että haahkan biologia poikkeaa juuri siltä osin monesta muusta lintulajista. Kun haudonta on alkanut, koiras poistuu ulkomeren karuille luodoille ja ulkomeren matalikkoalueille, eivätkä ne osallistu poikasten hoitoon. Ne suuntaavat muutto- ja sulkimismatkalle eivätkä osallistu lintudirektiivissä tarkoitettuun lisääntymis- ja poikasten kasvatusvaiheeseen. Tästä tulkinnasta tulee liiton mielestä pitää edelleen kiinni.

Kehitettäviä kohteita:

1. Itämeren haahkasaaliista merkittävin osa eli lähes 80% saadaan Tanskasta. Muuttavien lajien kohdalla ylikansallinen kantojen hoito nähdään nykytiedon

23.4.2019

valossa välttämättömäksi uusiutuvien riistavarojen kestäväen käytön mahdollistamiseksi. Metsästäjäliitto näkeekin erittäin tärkeänä, että haahkalle saataisiin pikaisesti luotua kansainvälinen hoitosuunnitelma. Haahkan metsästyksessä tulisi ottaa käyttöön koko muuttoreitin välillä kansainvälisen, sopeutuvan metsästysverotuksen keinoin (AHM), mitä edellyttää myös AEWA:n tuleva luokitusmuutos haahkan osalta.

2. On tärkeää huomioida, että metsästys ei ole kuitenkaan keskeinen syy haahkakannan taantumiseen, vaan esimerkiksi Suomessa suurimmaksi syyksi arvellaan naaraisiin ja poikasiin kohdistuva merikotkan, lokkien ja pienpetojen aiheuttama predaatio. Näiden saalistajien osalta nykysäädösten vallitessa erityisesti pienpetojen tehokkaalla pyynnillä on mahdollista saada nopeimmin aikaan myönteisiä tuloksia pesimälinnustolle.

Metsästäjäliiton mielestä näihin kahteen keskeiseen osa-alueeseen vaikuttaminen oikeilla ja riittävän tehokkailla toimenpiteillä on nopein tapa saada Itämeren haahkakanta nousu-uralle. Liitto näkee asetusesityksessä mainitut muutokset vallitsevissa olosuhteissa tarpeellisina ja tukee niitä, mutta edellyttää myös aiempaa selvästi merkittävämpää panostusta liiton tässä lausunnossa esille nostamiin hoitokeinoihin.

Riihimäellä 23.4.2019

SUOMEN METSÄSTÄJÄLIITTO – FINLANDS JÄGARFÖRBUND R.Y.

Heli Siitari
Toiminnanjohtaja

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö